Minister Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.3.25.2026
Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałkini,

w odpowiedzi na oświadczenie senatorskie nr 043-54 Pani Senatorki Ewy Moniki Kaliszuk, złożone na 54 posiedzeniu Senatu RP 12 marca br., w sprawie ograniczenia środków z Funduszu Pracy przeznaczonych dla samorządów z obszaru przygranicznego województwa warmińsko-mazurskiego na 2026 r., proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Tytułem wstępu trzeba zaznaczyć, że zgodnie z art. 29 ust. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych[1] podstawę gospodarki finansowej Funduszu Pracy (dalej „FP") będącego państwowym funduszem celowym stanowi roczny plan finansowy FP. Określa on m.in. przychody funduszu i ich źródła oraz zadania realizowane z jego środków. Plan obejmuje również kwotę środków na finansowanie form pomocy przeznaczaną przez urzędy pracy w danym roku budżetowym na aktywizację osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

Plan finansowy FP stanowi załącznik do ustawy budżetowej na dany rok – jego projekt jest przekazywany Ministrowi Finansów i Gospodarki w trybie i terminach określonych przez przepisy dotyczące prac nad projektem ustawy budżetowej. Minister Finansów i Gospodarki przedstawia następnie projekt ustawy budżetowej na rok kolejny wraz z uzasadnieniem Radzie Ministrów, która przedkłada go Sejmowi w terminie do 30 września roku poprzedzającego dany rok budżetowy[2].

Pismem z 25 lipca 2025 r. Minister Finansów i Gospodarki przekazał do Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (MRPiPS) limit wydatków FP do uwzględnienia w projekcie planu finansowego na 2026 r. Limit określono na poziomie 10,1 mld zł.

Kierownictwo MRPiPS na każdym etapie uzgodnień wskazywało, że dla prawidłowego funkcjonowania powiatowych urzędów pracy konieczne jest utrzymanie finansowania aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu na poziomie z 2025 r., tj. ok. 3,65 mld zł. Przedstawiono w tym zakresie szczegółowe uzasadnienie, wskazując m.in. na:
- wzrost kosztów świadczeń wypłacanych z Funduszu Pracy (zasiłki, stypendia, refundacje);
- wzrost minimalnego i przeciętnego wynagrodzenia, które wpływają na wysokość refundacji i dofinansowań;
- rosnącą efektywność kosztową form aktywizacji zawodowej (z ok. 18 tys. zł w 2023 r. do ponad 21 tys. zł w 2026 r.);
- konieczność utrzymania liczby osób objętych wsparciem, w tym seniorów i osób długotrwale bezrobotnych.

Mimo to kwotę zabezpieczoną w planie FP na 2026 r. ustalono na poziomie niższym od postulowanych potrzeb finansowych, tj. niższym od planu na 2025 r. o 1,5 mld zł w zakresie

[1] Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.
[2] Ustawa budżetowa na rok 2026 (Dz.U. poz. 62) została podpisana przez Prezydenta RP 20 stycznia 2026 r.

tel. 222-500-108
info@mrpips.gov.pl
https://www.gov.pl/web/rodzina
ul. Nowogrodzka 1/3/5
00-513 Warszawa

zadania dotyczącego aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych realizowanej przez urzędy pracy i niższym o 0,27 mld zł w zakresie refundacji wynagrodzeń wypłacanych młodocianym pracownikom (zadanie realizuje OHP). W planie finansowym Funduszu Pracy na 2026 r. na aktywizację zawodową bezrobotnych zabezpieczono zatem 2 147 808 000 zł, z czego 429,6 mln zł stanowi rezerwa Funduszu Pracy.

Minister Finansów i Gospodarki w kierowanej do MRPiPS korespondencji wielokrotnie zwracał uwagę na fakt objęcia Polski procedurą nadmiernego deficytu (EDP), który wymaga konsolidacji finansów publicznych i redukcji deficytu w kolejnych latach. Znajduje to odzwierciedlenie w Średniookresowym planie budżetowo- strukturalnym na lata 2025-2028, określającym ścieżkę wydatków, której przestrzeganie jest konieczne do ograniczenia deficytu nominalnego i redukcji długu w średnim okresie. Minister wskazywał też, że wydatki FP objęte są stabilizująca regułą wydatkową (SRW) oraz limitem wskazywanym rokrocznie w ustawie budżetowej, w związku z czym każda dotycząca ich zmiana ma bezpośredni wpływ na ograniczenie wydatków pozostałych podmiotów objętych SRW. Ewentualne zwiększenie tych kwot powinno być poprzedzone analizą potrzeb i wskazaniem oszczędności w wydatkach na inne zadania. Zgodnie z informacją przekazaną przez Ministra Finansów i Gospodarki na dzień dzisiejszy nie ma wygenerowanych oszczędności, które można by przeznaczyć na finansowanie form pomocy. Mimo to rozmowy z Ministrem Finansów i Gospodarki w sprawie zwiększenia zasobów FP w bieżącym roku z przeznaczeniem na działania aktywizacyjne trwają.

Podział dostępnych środków regulują przepisy ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia[3], zwanej dalej ustawą, oraz wydane na podstawie art. 277 ustawy rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 listopada 2025 r. w sprawie zasad gospodarki finansowej FP, zwane dalej rozporządzeniem RM[4].

Na podstawie art. 267 ust. 4 ustawy w związku z § 6 rozporządzenia RM, kwota środków FP na finansowanie form pomocy określona w planie finansowym FP na rok 2026 pomniejszona o rezerwę pozostającą w dyspozycji ministra właściwego do spraw pracy jest dzielona między województwa algorytmem, a kwoty ustalone dla samorządów województw są dzielone dla poszczególnych samorządów powiatowych przez zarząd województwa według kryteriów określonych przez sejmik województwa. Oznacza to, że podczas opracowywania kryteriów podziału istnieje możliwość uwzględnienia szczególnych potrzeb lokalnych rynków pracy.

Finansowanie działań związanych ze wsparciem rynku pracy odbywa się zgodnie z planem finansowym FP oraz obowiązującymi procedurami budżetowymi. Jednocześnie prowadzony jest stały dialog z urzędami pracy, aby możliwie szybko kierować dostępne środki tam, gdzie potrzeby są największe. Kierownictwo resortu pracy na bieżąco monitoruje sytuację związaną z zapotrzebowaniem urzędów pracy. Równolegle prowadzone są rozmowy z Ministrem Finansów i Gospodarki w sprawie możliwości podniesienia limitów w FP w bieżącym roku.

Informuję, że już w grudniu 2025 r. oraz na początku stycznia 2026 r. rozdysponowano pomiędzy urzędy pracy środki w łącznej kwocie ok. 1,7 mld zł, w tym ok. 1,1 mld zł na realizację projektów w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+), a także

[3] Dz. U. poz. 620.
[4] Dz. U. poz. 1662.

ponad 50 mln zł z rezerwy FP na zabezpieczenie środków umożliwiających regulowanie przez te jednostki zobowiązań przechodzących z 2025 na 2026 rok.

Zaznaczam przy tym, że w roku 2025 wpływy z obowiązującej składki na FP (1%) wyniosły 10 303 451 tys. zł. Trzeba podkreślić, że Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie może w sposób swobodny dysponować przychodami pochodzącymi ze składek. Zgodnie z art. 29 ust. 10 ustawy o finansach publicznych koszty państwowego funduszu celowego mogą być ponoszone w ramach planowanych przychodów, z uwzględnieniem możliwości wykorzystania środków pieniężnych z poprzednich okresów. Środki, które wpłyną do FP w danym roku i nie zostaną wydane, trafiają na rachunek dysponenta FP

Mając na uwadze zgłaszane przez urzędy pracy potrzeby w zakresie przeznaczenia dodatkowych środków FP na aktywizację zawodową Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej podjęła też decyzję o uruchomieniu 4 lutego br. naboru z rezerwy FP, który pozwolił przekazać dodatkowe środki na finansowanie działań aktywizujących osoby bezrobotne (m.in. bezrobotnych rodziców powracających na rynek pracy po okresie sprawowania opieki nad dzieckiem, bezrobotnych powracających z zagranicy, bezrobotnych i poszukujących pracy w grupie wiekowej 50+, bezrobotnych, którzy chcą podjąć zatrudnienie w zawodach deficytowych).

Trwający do 16 lutego nabór skierowany był do powiatowych urzędów pracy działających w regionach z wysoką stopą bezrobocia. Urzędy mogły wnioskować o środki rezerwy FP na finansowanie wszystkich form pomocy ujętych w ustawie o rynku pracy i służbach zatrudnienia. Łączna wartość wniosków złożonych przez wszystkie urzędy pracy, które spełniały warunki udziału wynosiła 174,9 mln zł.

Ze względu na wyższą niż określone w ogłoszeniu 150 mln zł kwotę wnioskowaną, mając na uwadze potrzebę odpowiedniego zabezpieczenia możliwości działań w zakresie aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zdecydowała o zwiększeniu alokacji o 23,5 mln zł.

W efekcie, po dokonaniu oceny wszystkich wniosków oraz dostosowaniu wysokości wsparcia do liczby osób bezrobotnych w danym powiecie z uwzględnieniem limitów środków, jakimi poszczególne powiatowe urzędy pracy dysponują, kwotę przysługującego im łącznie wsparcia ustalono na 173,5 mln zł. Które przyznano 9 marca br. Każdy urząd pracy, który mógł uczestniczyć w naborze i z którego złożono wniosek, otrzymał dodatkowe środki z rezerwy Funduszu Pracy. Dla województwa warmińsko mazurskiego przekazano 19,3 mln zł.

Pragnę nadmienić, że urzędy pracy mogą intensyfikować pomoc w ramach pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego bez konieczności angażowania środków FP, nadając najwyższy priorytet wsparciu osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, a także koncentrując się na instrumentach o najwyższej skuteczności zatrudnieniowej, które bezpośrednio zwiększają szanse na trwałe zatrudnienie, co pozwoli na zapewnienie realnej pomocy osobom najbardziej potrzebującym wsparcia.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
Aleksandra Gajewska
Sekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/